

УДК 330.341

Л. Артеменко

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни, з сучасної наукової точки зору, є інноваційним процесом, пов'язаним з упровадженням у сферу її функціонування різного роду нововведень (знань, технологій, нових товарів і послуг).

Досвід країн, які спромоглися зробити ривок та потрапити до групи найрозвиненіших країн світу, є результатом створення інвестиційної хвилі з акцентом на розширенні діяльності у нових технологічних нішах.

Сучасні тенденції розвитку національної економіки не відповідають постіндустріальному напрямку глобальних перетворень. Виділимо основні причини, які гальмують розвиток інноваційної системи України:

- низька інноваційна активність вітчизняного бізнесу, частка промислових підприємств, що впроваджували інновації у 2011 р. складала 3,8%;

- відсутність чіткої концепції інноваційних національних пріоритетів, цілеспрямованого, послідовного й системного управління інноваційними процесами з боку держави. Частка ВВП, яка витрачалася на НДДКР протягом 1996-2011рр. скоротилася майже втричі;

- брак фінансових ресурсів, особливо із реалізації довготермінових проектів, високі кредитні ставки. Частка кредитів банків в структурі інвестицій в реальний сектор економіки не перевищує 2,5–3%;

- низький рівень можливостей кооперації з підприємствами, науковими організаціями, слабка інноваційна інфраструктура. Експерти із Moody's Economy стверджують, що кожний долар, який витрачається на інфраструктурні проекти викликає мультиплікаційний ефект у розмірі 1,59 дол.

Таким чином, інвестиції в економіку України за своєю структурою не були спрямовані на підвищення технологічної бази виробництва, що призвело до втрати конкурентоспроможності продукції на вітчизняному і світовому ринках. У порівнянні з країнами - лідерами Європи за показником інноваційної активності, розрив із Україною складає більше ніж 3 рази.

На нашу думку, у логічній схемі реалізації інноваційного потенціалу України, пріоритетними можливостями повинні стати трансформаційні процеси таких рівнів:

- Рівень взаємодії підприємництва та організацій, які традиційно є генераторами інноваційних ідей (НДІ, КБ, вузи). На даному рівні здійснюється комерціалізація інновацій і стрімка ефективна віддача.

- Рівень підготовки умов для подальшого зростання інноваційної активності. Він представлений освітньою базою, яка формує уявлення, мотивацію і стимули до інновацій. Тільки на базі освіти, що поєднує в собі основи фундаментальних наук, спеціальні знання, можлива сьогодні раціоналізаторська і винахідницька діяльність, активна участь в технічній творчості.

Отже, актуальними для України як на науковому рівні, так і на прикладному, є проблеми формування ефективного механізму державної підтримки інноваційної діяльності, забезпечення її системності та ефективності, диверсифікації джерел фінансування наукових досліджень, розбудови сучасної інноваційної інфраструктури, Інноваційна діяльність перетворилася у невід'ємну частину ефективного динамічного соціально-економічного зростання, а інновації – у результативну характеристику добробуту країни в цілому.

Перельок посилань

Державна служба статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua>)